



**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni  
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones  
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis  
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

**Henricus, de Sancto Ignatio**

**Leodii, 1709**

Caput 97. Argumentum octuagesimum septimum. Ex tribus primis  
propositionibus, ab eodem Innocentio XI. proscriptis.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

Aut remedi relapsibus adhibendi, docet absolutio-  
nem non negandam, differendamvè. Nam idem  
Author damnati Pentalogi sui cap. 7. ne cavendâ  
quidem reincidentie titulo absolutio- nem differri  
vult, dum consuetudinarium, ex statuto suæ Re-  
ligionis, vel ratione beneficii, vel ad lucrandam  
indulgentiam plenariam (cujus lucranda occasio  
in magnis oppidis singulis penè Dominicis & Fe-  
lis, imò frequentius adhuc occurrit) commu-  
nicare debet, vel celebrare.

1098 Accedit, quòd idem Author (ut suprâ obser-  
vavi) alterâ manu retrahat, quòd unâ concedit,  
dum absolutio- nis dilationem, etiam cavendâ rein-  
cidentie titulo factam, dicit esse remedium violentum,  
magis periculosum, quàm sit absolutio in-  
dilatè concessa; idèque vix vel rarissimè adhi-  
bendum. Quam laxitatem etiam extendit ad illum  
consuetudinarium, qui sæpius promittit dimittere  
ocasionem proximam peccandi, nec dimittit; cui,  
rursus idem promittenti, dicit fidem adhibendam,  
nec absolutio- nem titulo indispositionis differen-  
dam, sed titulo cavendæ reincidentie, ut videre est  
in eodem Pentologo cap. 6. in fine. Sed hoc ite-  
rum alterâ manu cap. 4. in fine retrahit, idem ibi-  
dem ait, quòd *Minister Sacramenti, titulo Medi-  
ci, magis obligatur ad sanandam maculam ex pec-  
cato commisso presentem, dando absolutio- nem....  
quàm præservare à reincidentia, &c.*

1099 Magnâ proinde æquitate, nec minori sanctoris  
doctrinæ zelo, duo Illustrissimi Episcopi, Torna-  
centis & Atrebatensis, tam Caroli ab Assump-  
tione, quàm Hennegueri, doctrinam, variis ipso-  
rum libellis editam, tanquam ab Ecclesia dam-  
natam, nimiamque laxitatem præ se ferentem,  
suis in Dicoecibus sub pena excommunicationis  
prohibuerunt, scriptisque solidissimis confutarunt.

## CAPUT XCVII.

*Argumentum octuagesimum septimum.*

*Ex tribus primis propositionibus, ab eodem  
Innocentio XI. proscriptis.*

1100 **T**Res primæ propositiones ab eodem S. D. In-  
nocentio XI. condemnatæ sunt. Prima: *Non  
est illicitum, in Sacramentis conferendis, sequi opi-  
nionem probabilem de valore Sacramenti, relicta  
tutiorè, nisi id velet lex, conventio, aut pericu-  
lum gravis damni incurrendi. Hinc sententiâ pro-  
babili tantum utendum non est in collatione Bap-  
tismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.*

Secunda: *Probabiliter existimo, Judicem posse ju-  
dicare juxta opinionem, etiam minus probabilem.*

Tertia: *Generatim dum probabilitate, sive in-  
trinsecâ, sive extrinsecâ, quantumvis tenui, modo à  
probabilitatis finibus non exeat, confisi aliquid agi-  
mus, semper prudenter agimus.* Tres hæc propo-  
sitiones Innocentius XI. damnavit ut scandalosas,  
& in praxi perniciosas.

1101 Ex prima infero, esse illicitum, in administra-  
tione Sacramenti Pœnitentiæ, sequi opinionem  
Adversariorum, quæ dicit, consuetudinarium &  
recidivos, etiam post centenos relapsus, faciliè  
& citò post confessionem contingentes, ordinariè  
statim absolvendos, si dicant sese dispositos, dum  
ratio manifesta non est in contrarium. Si enim  
licitum foret opinionem illam sequi in praxi, li-  
citurum foret, in collatione seu administratione Sa-  
cramenti Pœnitentiæ, sequi opinionem probabi-  
lem, relicta tutiore quoad valorem. Atqui prima  
propositio damnata, quæ dicit, *relicta tutiore,*  
haud dubiè id dicit de tutiore quoad valorem, uti  
constat ex antithesi, quæ in ea fit, inter opinio-  
nem probabilem de valore & contrariam tutio-  
rem: quæ antithesis non esset bona, nisi, no-  
mine opinionis tutioris, intelligeretur tutior quoad

valorem, sicut nomine opinionis probabilis intel-  
ligitur probabilis quoad valorem. Probatur ma-  
jor, quia opinio nostra, quæ dicit, istos consuetu-  
dinarios & recidivos non esse credendos dispo-  
sitos, idèque non statim absolvendos, si non est  
moraliter certa (ob argumenta hæcenus deducta)  
saltem est probabilis, & valdè probabilis (utpote  
tot & tantis argumentis suffulta, atque à tot &  
tantis Doëtoribus, Cardinalibus & Episcopis tra-  
dita) neque hoc nisi temerarius negare potest.  
Estque haud dubiè tutior quoad valorem Sacra-  
menti: cum eam sequendo nullum sit pericu-  
lum frustrati valoris ipsius; quod periculum eo  
ipso constat esse in praxi opinionis contrariæ,  
quò constat eam non esse certam, sed ad sum-  
mum probabilem, si tamen est probabilis (quod  
ob argumenta adducta & adducenda non conce-  
dimus.) Si ergo licitum foret, in collatione seu  
administratione Sacramenti Pœnitentiæ, relicta  
opinione nostrâ, sequi opinionem Adversario-  
rum, licitum foret, in collatione seu admini-  
stratione Sacramenti Pœnitentiæ, sequi opinio-  
nem probabilem de valore, relicta tutiore quoad  
valorem. Quòd damnatum est propositione illâ  
primâ.

Ex secunda propositione similiter infero, Ju-  
dicem sacramentalem, seu Confessarium, non  
posse ordinariè judicare, consuetudinarium & re-  
cidivum, faciliè & citò post confessionem in pri-  
stina crimina relabentem, esse dispositum (adsõ-  
que absolutio- ne dignum) ex eo quòd Confessario  
dicat se esse talem, dum ratio manifesta non ap-  
paret in contrarium. Si enim id judicet, in cir-  
cumstantiis in quibus ratio probabilior, etiam non  
manifesta, apparet in contrarium, judicat secun-  
dum opinionem minus probabilem: utpote quæ  
eo ipso minus probabilis est, quò contra se ra-  
tionem habet probabiliorè. Nec suppositum istud  
negari potest. Dum enim pœnitens dicit se  
dispositum, ratio probabilior Confessario æquè  
apparere potest in contrarium, quàm ipsi in con-  
trarium apparere possit ratio manifesta, uti per se  
clarum est, & adhuc manifestabitur infra.

Ex tertia propositione infero, minimam proba-  
bilitatem non sufficere Confessario, ad pruden-  
ter credendum pœnitentem esse dispositum, nec  
proinde ad ipsum prudenter absolvendum; im-  
probabilemque videri opinionem Caroli ab Assump-  
tione in suæ Elucidationis præfatione, ejus-  
demque Elucidationis decursu, non lemelientis,  
quòd, cum error facti excusetur per quancum-  
que probabilitatem, *minima probabilitas sufficit  
ad non credendum leviter, pœnitentem esse contri-  
tum. Et sicut adorans hostiam, quam consecratam  
credit in solo verbo alterius, non facit injuriam  
sanctissimo Sacramento: sic qui pœnitentem absol-  
vit, quem pœnitentem credit in solo verbo ipsius,  
Sacramento Pœnitentiæ non facit injuriam.* Si enim  
minima probabilitas sufficiat ad prudenter  
agendum, ubi Sacramenti valor & effectus peri-  
clicatur, minima probabilitas generatim sufficit  
ad prudenter agendum. Quòd Ecclesiæ judicio  
scandalosum est, atque in praxi perniciosum, &  
ut tale damnatum. Et quis scandalosum non cea-  
scat, asserere, quòd non faciat injuriam Christo,  
qui cum minima probabilitate adorat panem, longè  
probabilius judicans non consecratum?

In damnatam proinde propositionem illam ter-  
tiam incidit Carolus ab Assumptione, dum asse-  
rit Confessarium debere credere pœnitenti, dicen-  
ti se dispositum, ipsumque absolvere, dum ratio  
manifesta non apparet in contrarium. Neque enim  
asseritio ista potest esse vera, nisi vera sit propositio  
ejusdem num. præcedenti relata. Quis si pœnitentis  
dicto fides adhibenda sit, quando ratio mani-  
festa non apparet in contrarium, eidem dicto si-

des adhibenda est, etiam quando ratio probabilissima, & propè ad rationem manifestam accedens (non dum tamen ad eam perveniens) apparet in contrarium. Ipsi proinde fides adhibenda est, & absolutio impendenda, dum dictum illud non facit nisi minimam probabilitatem (cum facere non possit nisi minimam probabilitatem, dum in contrarium apparet ratio ad eam probabilis, ut propè accedat ad manifestam rationem.) Igitur assertio ista incidit in tertiam propositionem, ab Innocentio XI. damnatam.

## CAPUT XCVIII.

Argumentum octuagesimum octavum.

Ex variis Censuris gravissimorum Gallie Episcoporum.

1105 Censuras illas habes supra cap. 11. §. 6. Cum enim Pirous Jesuita in Apologia Casuistarum sequentes docuisset propositiones: Theologorum doctrina, de absolutione non neganda, magis etiam locum habet in iis qui repetitis sepe juramentis, ebrietate, spurcitiâ, validum horum habitum & consuetudinem contraxerunt. Quamvis enim illa consuetudo, voluntate contracta, proxime habeat occasionis locum, quâ ad supra dicta peccata propelluntur; sepe tamen hæc consuetudo voluntaria dici non potest: cum eam oderint, ac deponere optent.

Secunda: Non est necessarium, quod Confessarius sibi persuadeat, quod ænitens executioni mandabit suum propositum, neque quod id iudicet probabiliter: sed sufficit quod cogitet penitentem illâ horâ habere propositum generale, licet presentiat ipsum brevi relapsurum. Contraria Jansenistarum doctrina tendit ad desperationem, & evertit Sacramentum Confessionis, &c.

Tertia: Debet ergo penitentem Sacerdos absolvere, tametsi in crimina relapsurum esse sentiat. Addunt Theologi, quod licet de se penitens iudicaret se brevi relapsurum, ipsum nihilominus toties quoties absolutione dignum esse, dummodo tempore confessionis peccatum ipsi displiceat. Quod enim vehementius times iterum relapsurum, tanto studioius conjungere debet ad confessionis remedium, ut illius ope convalescat.

1106 Propositiones istas Illustrissimus D. Ludovicus Henricus de Gondrin, Archiepiscopus Senonensis, in Censura illius Apologie hæc censurâ notavit: Propositiones periculosa sunt, ad fovendam peccati libidinem excogitata, Sacramento ac virtuti Penitentia injuriose, iudiciali auctoritate, quæ in Sacerdotibus, tanquam Christi Ministris, residet, destructivæ, eoique alienorum criminum participes efficiunt. Hæc censurâ (cui variis Theologi subscriperunt) in Synodo Generali Senonensi, ad instantiam ipsius Synodi, publicata fuit anno 1658.

1107 Simili censurâ eadem confixerunt Vicarii Generales Eminentiſſi D. Cardinalis Retzii, Archiepiscopi Parisiensis, eique subscriperunt (præter ipsos) octo insignes Theologie Doctores, Gama-chaus, Segner, Gaudin, Gauquelin, Henault, Aleaume, Richeteur, Louvet.

1108 Eandem vel scandalosam, vel falsam, vel erroneam, vel contrariam Scripturæ sanctæ, mandatis Dei, regulis Evangelii, Ecclesie Canonibus, & Patribus censuit Annas de Levi de Vantadour, Archiepiscopus Bituricensis.

1109 Eandem quoque velut inducentes ad dandam vim temerè absolutionem damnavit Ægidius, Episcopus Ebroicensis. Et velut crudelium multorum inducentes, Nicolaus, Episcopus Bellovacensis. Sicut & quinque Aquitanie Episcopi. Et Magnus Vencientis Episcopus, Antonius Godæus, &c. cumque ipsi Archiepiscopus Rothomagensis, & Episcopi Aurelianensis, Andegavensis, Niver-

nentis, Cabillonensis, Tullensis, Lexoviensis, Cadorencis, Successionensis. Et Eminentiſſi D. de Forbin de Janſon (dum esset Episcopus Duiensis) in censura Apologie. Et omnes penè Galliarum Episcopi in solemnissimo frequentissimoque totius Cleri Gallicani Conventu anni 1655. Episcopi Atrebatensis censuram sequenti cap. subjecimus.

Præterire hæc non possum verba, memoratu digna, Episcopi Cabillonensis in Epist. Pastoral. ad Confessarios. datæ anno 1672. Reptam hic quam postam fortissimè, quod toties ante dixi, nullatenus concedendam esse peccatoribus inveteratis temerariam & precipitatem absolutionem; et multum spatu relinquendum medicandis vetustis illorum plagis; nec posse nos altere agere, nisi omnino neglectam velimus illorum salutem, neglecta principia Religionis maxime inviolabilia, cum aperto rerum sanctissimarum abusu. Quid enim aliud quam illas indignissimè tractant, & pudenda profanationi Sacramentum exponunt, qui hoc conferunt personis tam male dispositis, ut sunt peccatores inveterati, & sanguinem Jesu Christi concedunt fallaci illorum verbo, cui ne minimam rem temporalitatis crederemus. Quo jure licet illis, qui pro tribunali adeo formidabili sedent, ut ibi non hominis exerceant iudicium, sed Domini, absolvere criminis, qui semper in criminibus suis herent? Quibus iuxta sanctos Patres ludus est communio pacis, qui perpetuum faciunt penitentia & relapsus in peccata circum, & qui consequenter in seipsis jugiter circumferunt sententiam supremi Iudicis: Non in vnum potestatem ligandi, æquè ac solvendi nobis concessit Deus. Hanc autem dispensationem oportet, non quomodolibet; at juxta ejus voluntatem; que est (teste Gregorio) ut Confessarius perquirat notas divine gratia in animabus, & neminem absolvat in terra, nisi quem per veram Deum compunctionem visitat, & quem in celo sua reconstitutione & pace dignum iudicat. Quapropter omnino necesse est ut in iis sit verus & supernaturalis conversionis motus, qui includat dolorem ac detestationem omnium criminum commissorum, & sincerum propositum. An autem dici possit dolorem de peccato, & propositum de futuro esse vera, dum penitens se non emendat, at semper, at canis ad vitium, ad priora sua vitia revertitur? In conspectu est quod Confessarius non possit et credere sine maxima imprudentia, & certo profanationis periculo. Hoc ut evitet, miseris his penitentibus absolutionem differt, & per bona illorum opera aliquandiu experiat, bonam & firmam sit eorum voluntatem, donec explorando noceat, vera fuisse promissa, ex mutatione vite, exercitiis virtutum contrarium, & ex constanti usurpatione meliorum, quibus pravi habitus vincit queunt. Siqui ad hæc sint Confessarii, qui contraria utuntur praxi, ma-aspiciantur ut lex, aut exemplum, sed caventur, ut abusus summe perniciosus, maximeque contrarius spiritui Ecclesie. Quæ omnia late ac præcitate zelosissimus ille Antistes ibidem probat.

## CAPUT XCIX.

Argumentum octuagesimum nonum.

Ex præclara Censura, sapientissimisque de penitentia regulis Illustrissimi D. Guidonis de Seve, laudatissimi Episcopi Atrebatensis, adversus propositiones septem P. Jacopi.

Censuram istam, latam post invocationem Spiritus sancti, consultationemque plurimorum Doctorem, Secularium ac Regularium, eximia probitatis ac doctrinæ, plurimorum quoque Magistrorum celeberrimarum Universitatum, relatum habes supra c. 11. & 44. Nec